

DZIEJE NAJNOWSZE

PL ISSN 0419-8824

INDEKS 355682

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA
W PUŁTUSKU

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

1-1999

Informacja dla autorów „Dziejów Najnowszych”

Redakcja zwraca się do wszystkich autorów o stosowanie następujących rygorów, dotyczących formy tekstów nadsyłanych do druku w naszym piśmie.

1. Wszystkie teksty należy składać na dyskietkach w formacie PC lub MAC oraz w dwu egzemplarzach, przepisanych według obowiązujących norm: na stronie po 30 wierszy po około 60 znaków, z marginesem z lewej strony szerokości 4–5 cm. Poprawki i uzupełnienia powinny być ograniczone do minimum i nie mogą przekraczać trzech na jednej stronie; nie stosujemy żadnych podkreśleń.

2. Układ pierwszej strony artykułu i artykułu recenzyjnego (tj. obszerniejszej, polemicznej recenzji) powinien wyglądać następująco: z lewej strony u góry imię i nazwisko Autora oraz dokładny adres, poniżej tytuł na środku strony (na osi). Wszystkie te elementy należy pisać pismem tekstowym, nie zaś samymi wielkimi literami.

3. W recenzji ponad tekstem należy umieścić kolejno: imię (w formie rozwiniętej) i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej); jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule należy podać imię i nazwisko redaktora; następnie — w przypadku pracy wielotomowej — liczbę tomów lub części (np. t. 1–2) cyframi arabskimi i dalej: miejsce i rok wydania, liczbę stron, na ostatnim miejscu nazwę wydawcy. Imię i nazwisko Autora recenzji — na końcu tekstu z prawej strony oraz dokładny adres.

4. Teksty do działu „Życie naukowe” zawierają tytuł (na osi); podpis Autora jak w recenzji.

5. Wspomnienia pośmiertne: w tytule imię i nazwisko osoby, której tekst dotyczy, pod nim w nawiasach dokładne daty życia; podpis Autora jak w recenzji.

6. Przypisy następują w maszynopisie po tekście zasadniczym, od nowej strony. Numery przypisów należy umieszczać we frakcji górnej, bez nawiasów lub kropek, w wierszu z wcięciem akapitowym. Odnośniki do przypisów w tekście są umieszczane przed kropką kończącą zdanie (z wyjątkiem, gdy kończy je skrót: w. — wiek lub r. — rok) albo przed przecinkiem wewnątrz zdania (z wyjątkiem, gdy muszą być umieszczone między słowami, których nie oddziela przecinek).

7. W tekstach zasadniczych przyjmujemy ogólnie przyjęte skróty (np., itp., m.in., rkps, mps, t., z., etc.), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek), inne w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską, wówczas gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w ich brzmieniu słownym (16 V 1935 r.; 16 maja; w maju 1935 r.).

8. W przypisach stosujemy skróty jak w punkcie 7., dopuszczalne są także inne skróty, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, jednak z wyjaśnieniem ich znaczenia w pierwszym przypadku ich zastosowania. Tytuły czasopism i serii wydawniczych piszemy w cudzysłowie; po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku — w: (bez nawiasów prostokątnych). Tomy, roczniki, zeszyty, numery i części periodyków i innych publikacji podajemy cyframi arabskimi.

9. Wszystkie nadesłane do redakcji teksty, odbiegające swoją zewnętrzną formą od powyższych zasad, będą zwracane Autorom do właściwego przygotowania i ponownego przepisania.

10. Redakcja prosi o dołączenie do artykułów streszczeń o objętości jednej strony maszynopisu.

**POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII**

WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA W PUŁTUSKU

DZIEJE NAJNOWSZE

**Rocznik XXXI
1999
1**

WARSZAWA 1999

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Stanisław Ciesielski, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej Koryn, Marian Leczyk, Stanisława Lewandowska, Piotr Łossowski, Wojciech Materski, Krzysztof Michałek, Jan Molenda, Stanisław Niciejka, Kazimierz Przybysz, Tomasz Schramm, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Rafał Stobiecki, Wiesław Śladkowski, Michał Śliwa, Roman Wapiński, Wojciech Wrzesiński, Jan Zamojski, Zygmunt Zieliński, Elżbieta Znamierowska-Rakk, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZE REDAKCJI

Tadeusz Wolsza
Małgorzata Gmurczyk-Wrońska

TLUMACZ

Aleksandra Rodzińska-Chojnowska

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 831-02-61

© IH PAN, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Pułtusku, Wydawnictwo DiG, 1999

Wydawnictwo DiG
Krakowskie Przedmieście 62,
00-322 Warszawa
tel./fax 828-00-96 (7 linii)
E-mail biuro@dig.com.pl
<http://www.dig.com.pl>

Nakład 750 egz.
Druk Biutex Sp. z o.o., Warszawa

Spis treści

Wojciech Lipoński, *Dwie historie Europy — czyli ugór podwójnie przeorany* 3

* * *

Stanisław Sierpowski, *Geneza Ligi Narodów* 19

Paweł Olszewski, *„Kwestia batumska” w polityce Ententy po I wojnie światowej* 47

Piotr Maciej Majewski, *Pierwszy krok ku Europie po Hitlerze. Idea czechosłowacka po Monachium* 65

Niels Heintze, *Reakcja amerykańska na masakrę w Katyniu* 81

PRZEGLĄD BADAŃ

Jerzy Waszkiewicz, *Polska historiografia dziejów Białorusi w latach 1945–1991* 85

DYSKUSJE I POLEMIKI

Henryk Słabek, *W związku z problematyką sesji i publikacji: „Wojna domowa czy nowa okupacja?” Uwagi* 103

AUTOREFERATY

Danuta Krześniak–Firlej, *Księża prefekci diecezji kieleckiej 1918–1939* 111

Dariusz Libionka, *„Kwestia żydowska” w prasie katolickiej w Polsce w latach trzydziestych XX wieku* 119

MATERIAŁY

Dzieci niemieckie w Polsce po 1945 r. — Piotr Madajczyk 125

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Sławomir Dębski, Władimir Niewiezin, *22 czerwca 1941 r. i nowe rosyjskie wydawnictwo źródłowe* 135

Eugeniusz Duraczyński — *Dyplomacja i dyplomaci Stalina* 148

Jerzy Eisler — *Praska Wiosna po trzydziestu latach* 159

* * *

A. Czubiński, *Europa dwudziestego wieku. Zarys historii politycznej* — Małgorzata Gmurczyk–Wrońska 163

M. B. Markowski, *Spółczesność województwa kieleckiego wobec wojny polsko–bolszewickiej 1919–1920* — Mieczysław Wrzosek 168

W. Stępiak, *Dyplomacja polska na Bałkanach (1918–1926)* — Wojciech Materski 172

M. Sobczak, *Stosunek Narodowej Demokracji do kwestii żydowskiej w Polsce w latach 1918–1939* — Krzysztof Kawalec 176

O. Bergmann, *Narodowa Demokracja wobec problematyki żydowskiej w latach 1918–1929* — Jerzy Gątarz 180

Polacy, Niemcy, Żydzi w Łodzi w XIX i XX wieku. Sąsiedzi dalecy i bliscy — Lucjan Kieszczyński 184

J. Gzella, *Zaborcy i sąsiedzi Polski w myśli społeczno–politycznej Władysława Studnickiego (do 1939 r.)* — Michał Strzelecki 189

W. Stachewicz, *Wiomości dochować żołnierskiej* — Jacek Piotrowski 194

<i>Białostoczczyzna 1944–1945 w dokumentach podziemia i oficjalnych władz</i>	
— Krzysztof Tarka	197
T. Wolsza, <i>Rząd RP na obczyźnie wobec wydarzeń w kraju 1945–1950</i>	
— Rafał Habielski	199
A. Małkiewicz, K. Ruchniewicz, <i>Pierwszy znak solidarności. Polskie odgłosy powstania ludowego w NRD w 1953 r.</i> — Grzegorz Hryciuk	202
J. G. Rayn, <i>Earl Browder. The Failure of American Communism</i>	
— Włodzimierz Batóg	205
„Mars”. <i>Problematyka i historia wojskowości</i> — Marek Rezler	211

ŻYCIE NAUKOWE

<i>Poznawcza i praktyczna ważność wątków politycznych w pracach Marii i Stanisława Ossowskich</i> — Tadeusz Samulak	215
<i>Polonia w walce o niepodległość i granice Polski 1914–1921</i> — Jacek Knopek	221

Wśród naszych autorów m.in.:

- Dr Włodzimierz Batóg — adiunkt w Instytucie Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach
- Prof. dr hab. Eugeniusz Duraczyński — pracownik naukowy Instytutu Historii PAN w Warszawie
- Doc. dr hab. Jerzy Eisler — pracownik naukowy Instytutu Historii PAN w Warszawie
- Mgr Jerzy Gątarz — asystent w Instytucie Historii Uniwersytetu Gdańskiego
- Dr Rafał Habielski — adiunkt w Instytucie Badań Literackich PAN w Warszawie
- Dr Grzegorz Hryciuk — adiunkt w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego
- Dr Danuta Krześniak-Firlej — adiunkt w Instytucie Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach
- Doc. dr hab. Piotr Madajczyk — pracownik naukowy Instytutu Studiów Politycznych PAN w Warszawie
- Mgr Piotr Maciej Majewski — doktorant w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego
- Prof. dr hab. Wojciech Materski — pracownik naukowy Instytutu Studiów Politycznych PAN w Warszawie
- Dr Dariusz Libionka — adiunkt w Instytucie Historii PAN w Warszawie
- Prof. dr hab. Wojciech Lipoński — kierownik Zakładu Stosunków Kulturalnych Polsko-Anglosaskich Instytutu Filologii Angielskiej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Dr Jacek Piotrowski — adiunkt w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego
- Dr Tadeusz Samulak — pracownik naukowy Akademii Rolniczej w Lublinie
- Prof. dr hab. Stanisław Sierpowski — pracownik naukowy Instytutu Historii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Prof. dr hab. Henryk Słabek — pracownik naukowy Instytutu Historii PAN w Warszawie
- Dr Krzysztof Tarka — adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu Opolskiego
- Mgr Jerzy Waszkiewicz — doktorant w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego

Warunki prenumeraty

Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są co kwartał. Cena prenumeraty krajowej wynosi:
na II kw. 1998 r. — 12 zł,
III kw. 1998 r. — 12 zł,
IV kw. 1998 r. — 12 zł.

Cena prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę jest o 100% wyższa od krajowej.

Wpłaty na prenumeratę krajową przyjmują: jednostki kolportażowe „RUCH” SA właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Dostawa egzemplarza następuje w uzgodniony sposób.

Wpłaty od osób lub instytucji zamieszkałych lub mieszczących się w miejscowości, w których nie ma jednostek kolportażowych „RUCH” należy wносить do „RUCH” SA O. K. D. P. 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PBK SA XIII O/W-wa 11101053-16551-2700-1-67. „RUCH” SA zapewnia dostawę pod wskazany adres pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty.

Wpłaty na prenumeratę zagraniczną przyjmuje: „RUCH” SA O. K. D. P., 00-958 Warszawa, konto PBK SA XIII O/W-wa 11101053-16551-2700-1-67. Dostawa odbywa się pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty, z wyjątkiem zlecenia dostawy pocztą lotniczą, której koszt w pełni pokrywa zleceniodawca.

Terminy przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową i zagraniczną:

do 5 XII — na I kw. roku następnego

do 5 III — na II kw. roku bieżącego

do 5 VI — na III kw. roku bieżącego

do 5 IX — na IV kw. roku bieżącego

Bieżące numery można również kupić lub zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) we **Wzorcowni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN**, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa oraz u wydawcy, wpłacając równowartość ceny 1 egzemplarza na konto:

Wydawnictwo DiG

00-322 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 62

Bank Pekao S.A. — Grupa Pekao S.A. 12401138-36002939-2700-401112-001-0000

Po dokonaniu wpłaty egzemplarze zostaną wysłane pod wskazany przez zamawiającego adres.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly through the Foreign Trade Enterprise.

ARS POLONA

00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7, Poland

Our bankers:

BANK HANDLOWY SA 201061-710-13100

cena 12 zł